

**Рейтинговий звіт BBZI 002-021 short
про оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності
банківських вкладів (депозитів)**

Об'єкт рейтингування ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ»

Тип рейтингу: довгостроковий кредитний рейтинг
за Національною рейтинговою шкалою

Рейтингова дія оновлення

Дата визначення: 31.01.2008 р.

Дата оновлення: 21.09.2017 р.

Кредитний рейтинг: **uaA**

Прогноз: стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє вимірюти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Для проведення процедури оновлення кредитного рейтингу та рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) агентство «Кредит-Рейтинг» використовувало фінансову звітність ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» за 2015-2016 рр. та І півріччя 2017 року, а також внутрішню інформацію, надану Банком у ході рейтингового процесу.

Кредитний рейтинг ґрунтуються на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства. Було проаналізовано інформацію стосовно усіх істотних аспектів діяльності банку. Дані балансу та звіту про фінансові результати наведено у Додатках до цього рейтингового звіту.

Рейтингове агентство не проводить аудиторську перевірку наданої клієнтом інформації.

Положення звіту щодо тенденцій розвитку ринків, на яких працює клієнт, та ризиків, притаманних цим ринкам, ґрунтуються на ринкових умовах і чинниках, що діяли на момент написання звіту.

Рейтинговий звіт не є рекомендацією щодо купівлі або продажу цінних паперів. ТОВ «Кредит-Рейтинг» не несе відповідальності за результати кредитних, інвестиційних або господарських рішень третіх осіб, прийнятих виключно на основі інформації звіту.

Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного округлення. У зв'язку з цим, значення певних показників, що наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових.

Визначення поточного рейтингу

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом uaA характеризується ВИСОКОЮ кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рейтинг «4» – висока надійність. Банк достатньо надійний, але більш чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних чинників, ніж банк з рейтингом «5». Імовірність виникнення проблем із своєчасним поверненням вкладу невелика.

Знаки «+» та «-» позначають проміжний рейтинговий рівень відносно основного рівня.

Рейтингова історія

Історія кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ»

Дата	31.01.08	16.09.08	30.03.09	16.03.10	04.06.10
Рівень рейтингу	uaBB	uaBB	uaBBB– (попередній)	uaBBB– (попередній)	uaBBB–
Прогноз	стабільний	позитивний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження зі зміною прогнозу	підвищення зі зміною прогнозу	підтвердження	підтвердження

Дата	22.04.11	21.12.12	30.09.14	25.03.16	21.09.17
Рівень рейтингу	uaBBB	uaBBB+	uaA–	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	підвищення	підвищення	підвищення	підвищення	підтвердження

Історія рейтингу надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ»

Дата	18.11.11	24.09.13	21.09.17
Рівень рейтингу	4-	4	4+
Рейтингова дія	визначення	підвищення	підвищення

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ» підтримується:

- низькою питомою вагою простроченої заборгованості в клієнтському кредитному портфелі;
- прийнятною структурою забезпечення за кредитними операціями;
- диверсифікацією джерел доходів;
- прийнятною ефективністю діяльності.

Рівень кредитного рейтингу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ» обмежується:

- концентрацією клієнтського кредитного портфеля за основними позичальниками на тлі невисокого рівня резервування, що може негативно вплинути на ліквідність та капіталізацію Банку;
- суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами;
- валутною структурою клієнтського кредитного портфеля за умов відсутності у позичальників валютних надходжень в умовах валютно-курсовых коливань;
- концентрацією коштів суб'єктів господарювання та корпоративного кредитного портфеля за видами економічної діяльності;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що може привести до погіршення показників діяльності Банку.

Основні фінансові показники ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ»

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17
Активи, млн. грн.	2756,34	2688,10	4161,55	5445,73	4580,48	4051,39	4217,28
Кредитно-інвестиційний портфель, скоригований на суму резервів, млн. грн.	1834,66	2082,47	3744,59	5055,86	4334,35	3730,66	3749,70
Кошти клієнтів, млн. грн.	1578,79	1702,48	3136,53	4403,88	3419,14	3324,89	3491,71
Власний капітал, млн. грн.	286,86	286,84	536,97	544,07	540,98	542,70	535,94
Доходи, млн. грн.	244,62	294,91	444,98	642,05	610,18	131,56	256,80
Витрати, млн. грн.	242,02	292,47	442,52	630,60	602,40	129,84	254,45
Чистий операційний дохід, млн. грн.	54,09	64,94	111,26	154,64	131,87	50,69	102,67
Прибуток до сплати податку, млн. грн.	3,41	3,33	3,94	14,53	9,05	2,01	2,98
Чистий прибуток, млн. грн.	2,60 ¹	2,45 ²	2,46 ³	11,44 ⁴	7,78 ⁵	1,72	2,35
Доходність активів (ROA)*, %	0,09	0,09	0,06	0,21	0,17	-	-
Доходність капіталу (ROE)*, %	0,91	0,85	0,46	2,10	1,44	-	=

¹ фінансовий результат за МСФЗ, підверджений аудиторським висновком, становив 4,35 млн. грн.

² фінансовий результат за МСФЗ, підверджений аудиторським висновком, становив 9,4 млн. грн.

³ фінансовий результат за МСФЗ, підверджений аудиторським висновком, становив (7,33 млн. грн.)

⁴ фінансовий результат за МСФЗ, підверджений аудиторським висновком, становив 11,44 млн. грн.

⁵ фінансовий результат за МСФЗ, підверджений аудиторським висновком, становив 7,78 млн. грн.

* значення на звітну дату

Резюме

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» (далі за текстом – Банк) працює на банківському ринку з 2005 року. Банк має відповідні ліцензії на здійснення банківських операцій. ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» знаходиться за адресою: 04119, Україна, м. Київ, вул. Мельникова, 83-д.

Банк має прозору структуру власності. Акціонерами ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» є фізичні та юридичні особи. Істотну участь у статутному капіталі станом на початок II півріччя поточного року мали 5 фізичних осіб.

Обслуговування клієнтів здійснюється в Головному офісі та 26 відділеннях, що територіально охоплюють м. Київ і 14 областей України. В поточному році передбачається поширення присутності Банку на Вінницьку область та збільшення кількості точок продажів у м. Києві та в Харківській області. Разом з тим, розширення регіональної мережі відбувається з урахуванням потенційної наявності клієнтської бази в регіоні.

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» позиціонує себе на ринку банківських послуг як універсальний банк. Клієнтами Банку є як фізичні особи, так і представники крупного, середнього та малого бізнесу. Впровадження нових продуктів та послуг сприяло нарощенню клієнтської бази (більше ніж на чверть протягом 2015 року та більше ніж на 5% протягом 2016 року).

Активні операції Банку фонduються власними та клієнтськими коштами. Якість власних коштів ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» добра, рівень капіталізації прийнятний.

Ресурсна база Банку була диверсифікована за джерелами залучення. Банк користувався коштами НБУ, ДІУ та нерезидентів, а також міжбанківськими запозиченнями. Зобов'язання перед вищезазначеними кредиторами Банк виконав вчасно та у повному обсязі. Наразі ресурсну базу сформовано коштами клієнтів, динаміка яких протягом аналізованого періоду була різнонаправленою. Реальний приріст портфеля коштів клієнтів за підсумками 2015 року та його скорочення за підсумками 2016 року становили 8% та 29% відповідно. Фактичний приріст клієнтських коштів за підсумками I півріччя поточного року становив близько 4%. Залежності від коштів приватних осіб Банк не мав.

Починаючи з 2015 року Банк розміщує ощадні (депозитні) сертифікати. Кошти є виключно у ВКВ, за строками користування превалують короткострокові ресурси.

Висока концентрація ресурсної бази за основними контрагентами обмежує фінансову гнучкість Банку та підвищує ризик ліквідності. Висока концентрація депозитного портфеля за основними вкладниками певною мірою зумовлена нівелюванням кредитного та валютного ризиків, адже більше 63% депозитного портфеля клієнтів виступає забезпеченням зобов'язань за кредитами. Актуальною є також концентрація коштів суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Клієнти розміщують кошти переважно в іноземній валюті та на

короткостроковій основі. Якість ресурсної бази ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ» задовільна.

Клієнтський кредитний портфель є основною складовою активів. У його структурі переважають кредити, надані суб'єктам господарювання, за цільовим використанням – кредити, надані у поточну діяльність, за строками користування кредитними коштами – короткострокові кредити. Разом з тим, питома вага довгострокової заборгованості протягом останнього року мала тенденцію до підвищення.

Високу чутливість до кредитного та валутного ризиків зумовлює значний обсяг валутних кредитів, наданих позичальникам, що не мають джерел надходжень валутної виручки, та висока концентрація за основними позичальниками, а також концентрація кредитного портфеля корпоративних клієнтів за видами економічної діяльності. Ситуація ускладнюється вагомим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами.

Обсяг простроченої заборгованості у клієнтському кредитному портфелі протягом аналізованого періоду був незначним, а її частка станом на початок II півріччя поточного року складала 3,47% портфеля. Разом з тим, загальний обсяг 10 класу заборгованості юридичних осіб та 5 класу заборгованості фізичних осіб суттєво перевищує обсяг простроченої заборгованості, що свідчить про наявність потенційно проблемної заборгованості.

Чутливість Банку до кредитного та валутного ризиків певною мірою пом'якшується прийнятною структурою забезпечення (валютні кредити окремих найбільших позичальників забезпечені майновими правами на депозити в однорідній валюти) та формуванням резервів на покриття збитків від зменшення корисності активів. Разом з тим, враховуючи високу концентрацію кредитного портфеля за основними позичальниками та наявність бланкових кредитів серед числа найбільших, а також суттєвий обсяг потенційно проблемної заборгованості, не виключено, що обсяг сформованих резервів може виявитися недостатнім для покриття ймовірних втрат у разі різкого погіршення фінансового стану одного або кількох позичальників. Ситуація пом'якшується прийнятною ефективністю діяльності, проте не виключено, що реалізація ризиків чинитиме тиск на капітал.

У портфелі цінних паперів до погашення превалують боргові цінні папери, емітовані НБУ.

Портфель МБКіД сформовано бланковим кредитом овернайт у національній валюті та короткостиковим кредитом у ВКВ, наданим під забезпечення нерухомого майна.

Обсяг високоліквідних активів є достатнім для поточного обслуговування клієнтів та виконання власних зобов'язань. Показники ліквідності перевищують нормативні значення, встановлені НБУ. Разом з тим, активи та пасиви не збалансовані за строками до погашення належним чином, а схильність Банку до кредитного та валутного ризиків підвищує чутливість Банку до ризику ліквідності. Ситуація

ускладнюється суттєвим обсягом активних операцій з пов'язаними з банком особами.

Якість активів ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» задовільна, проте, зважаючи на ризики, які приймає Банк, не виключено її погіршення.

Протягом аналізованого періоду обсяг адміністративних витрат відносно валового доходу був незначним, ефективність діяльності – прийнятно, а фінансовий результат Банку – позитивним. Тиск на фінансовий результат у 2015 році чинили валютно-курсові коливання. Вагомим, протягом аналізованого періоду, був обсяг витрат на страхування кредитних ризиків.

ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» має запас міцності за переважною більшістю економічних нормативів НБУ. Разом з тим, враховуючи збереження складної економічної ситуації та часті зміни вимог банківського законодавства, контроль за ризиками є актуальним. ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» притаманні спільні ризики для банківської системи. Разом з тим, уразливість банківської установи до окремих ризиків розцінюється на індивідуальній основі, виходячи із моделі внутрішньої організації, активності Банку на окремих ринках, управління активними та пасивними операціями, а також якості вкладень і стабільності пасивної бази. Наразі Банк має підвищену чутливість до кредитного та валютного ризиків, а також до ризику ліквідності, чутливість до інших індивідуальних ризиків є помірною або низькою.

Актуальним для Банку, як і для інших банківських установ, зважаючи на спільні проблеми банківського ринку, наразі є порушення нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами. У грудні 2016 року, Правлінням НБУ погоджено План реструктуризації ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» на 2016-2018 рр. та План заходів щодо приведення діяльності банку у відповідність до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з банком особами. Наразі Банк дотримується вищезазначених планів.

Рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» враховує позицію Банку на ринку, показники капіталізації та ліквідності, структуру та якість ресурсної бази, якість активів та показники ефективності діяльності.

Основні показники, що характеризують власну платоспроможність установи наразі перебувають на задовільному рівні, обсяг ринкового фондування (залучені ресурси, не пов'язані з власниками установи) є значним. На своєчасність повернення депозитних вкладів надалі значно впливатиме політика Банку щодо проведення активних та пасивних операцій, загальний стан фінансового ринку, операційне середовище, правове поле, а також загальна ситуація в економіці. Наразі операційне середовище залишається складним.

Пріоритетом у розвитку Банку на 2017–2019 рр. буде: прибуткова діяльність; диверсифікація джерел отримання доходів; розширення клієнтської бази; побудова

нової бізнес-моделі активних операцій з метою зменшення кредитного ризику; розвиток інфраструктури та впровадження сучасних високотехнологічних послуг.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» підтверджено на рівні «аА», прогноз «стабільний», рейтинг надійності банківських вкладів (депозитів) ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ» підтверджено на рівні «4+».

Голова рейтингового комітету

M. Б. Проценко

Начальник відділу рейтингів банківських установ

Г. П. Винник

Додатки

Додаток до рейтингового звіту №1

Дані балансу ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩДЖЕНЬ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17
Активи							
Готівкові кошти, банківські метали та залишки в НБУ	179,08	172,68	184,48	129,00	145,68	242,17	283,26
Казначейські та інші цінні папери (НБУ)	16,81	0,00	0,00	0,00	83,00	125,00	100,00
Кошти в інших банках	316,27	370,49	344,95	273,92	231,29	78,74	232,05
Кредити клієнтам	1639,38	1773,46	3601,20	5111,69	4236,20	3739,85	3767,69
Цінні папери	14,94	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78	0,78
Довгострокові вкладення	23,32	21,36	24,87	23,90	22,51	22,10	25,27
Нараховані доходи	18,91	16,03	49,98	62,34	50,00	62,57	44,71
Резерви	-56,25	-67,96	-102,29	-157,97	-196,07	-223,81	-248,33
Інші активи	603,88	401,26	57,57	2,06	7,09	3,99	11,84
Разом активів	2756,34	2688,10	4161,55	5445,73	4580,48	4051,39	4217,28
Зобов'язання							
Заборгованість перед НБУ	0,00	0,00	34,27	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти банків	263,46	260,05	10,02	0,00	0,01	0,00	0,00
Кошти бюджету та позабюджетних фондів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Кошти суб'єктів господарювання	630,95	819,03	1910,33	2887,65	2218,70	2108,53	2098,12
Кошти фізичних осіб	947,84	883,44	1226,20	1516,23	1200,44	1216,36	1393,58
Кредити, що отримані від міжнародних та інших фінансових організацій	0,64	16,49	179,37	383,64	369,19	0,00	0,00
Боргові цінні папери	0,00	0,00	0,00	32,53	116,49	105,93	59,43
Субординований борг	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Нараховані витрати	17,92	20,76	48,42	33,67	51,94	53,49	67,27
Інші зобов'язання	608,66	401,49	215,98	47,95	82,73	24,37	62,94
Разом зобов'язань	2469,48	2401,27	3624,58	4901,66	4039,50	3508,69	3681,34
Власний капітал							
Сплачений статутний капітал	250,00	250,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Загальні резерви, емісійні різниці та інші фонди банку	34,26	34,39	34,51	34,63	33,20	33,20	33,59
Результат минулих років	0,00	0,00	0,00	-2,01	0,00	7,78	0,00
Результати переоцінки	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Фінансовий результат поточного року	2,60	2,45	2,46	11,44	7,78	1,72	2,35
Разом власного капіталу	286,86	286,84	536,97	544,07	540,98	542,70	535,94

Додаток до рейтингового звіту №2

Дані звіту про фінансові результати ПАТ «БАНК ІНВЕСТИЦІЙ ТА ЗАОЩАДЖЕНЬ», млн. грн.

Показник	01.01.13	01.01.14	01.01.15	01.01.16	01.01.17	01.04.17	01.07.17
Доходи							
Процентні доходи	221,84	270,71	380,32	600,50	538,02	111,55	212,42
Комісійні доходи	15,61	19,59	47,85	36,27	54,99	16,97	39,09
Результат від торговельних операцій	4,35	3,65	14,93	0,91	16,21	2,78	4,83
Інші операційні доходи	2,66	0,81	1,81	4,23	0,93	0,22	0,42
Інші доходи	0,11	0,13	0,00	0,11	0,01	0,02	0,02
Повернення списаних активів	0,05	0,02	0,07	0,03	0,02	0,01	0,02
Всього доходи	244,62	294,91	444,98	642,05	610,18	131,56	256,80
Витрати							
Процентні витрати	160,95	197,74	256,20	419,29	402,20	65,02	125,72
Комісійні витрати	1,87	1,68	27,43	5,67	7,07	1,31	3,38
Інші операційні витрати	27,56	30,39	50,01	62,31	69,01	14,52	24,99
Загальні адміністративні витрати	47,76	50,11	71,81	75,35	84,60	21,07	46,59
Відрахування в резерви	3,08	11,64	35,58	64,90	38,26	27,63	53,14
Податок на прибуток	0,80	0,00	1,48	3,09	1,27	0,29	0,63
Всього витрати	242,02	292,47	442,52	630,60	602,40	129,84	254,45
Фінансовий результат	2,60	2,45	2,46	11,44	7,78	1,72	2,35